

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utca (Máriafly-ház),
 hová a lap szellemi részét megillető közle-
 menyek intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
 Éves díj 32 korona.
 Féléves 16 korona.
 Negyedéves 8 korona.
 Egy hónap 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.

Egy négyszögcentiméternyi — hirdetési ár
 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
 kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor

Nyilttéri cikkek garmond sora után
 40 fillér fizetendő.

A mentő.

Ha Tisza gróf nem gonosz ember, akkor igazán szánandó ember. Azt hirdeti, hogy szándéka a parlamentáris-
 must megmenteni. Ebből a célból le-
 metszeni készül annak életszerveit. Te-
 hát ugy menti meg, hogy — megöli.

Nos, ha jóhiszemű szándék vezet, akkor bizony számalomra méltó ember. Mert alig van fájdalmasabb érzés, mint az az öntudat, hogy balsorsát okoztuk annak, akit megmenteni óhajtottunk. Ha pedig a hatalom biztosításának eszkö-
 zeit keresi a házszabályok módosításá-
 ban: akkor gonosz a terve és Tisza gróf ma provokálja a jó hazafiak el-
 lenállását és holnapra provokálja maga
 ellen a történelem megbélyegző ítéletét.

Évszázad óta fejedelmi közösség-
 ben élünk Ausztriával. Valamennyi fe-
 jedelem kivétel nélkül Bécsben lakott és osztráknak vallotta magát. Kivétel
 nélkül, valamennyi fejedelem az osz-
 trák-német kultúra emelén nőtt fel, ha-
 zájának Ausztriát tekintette és azural-
 kodása alatt levő országokat, királysá-
 gokot, hercegségeket és grófságokat
 úgy iparkodott kezelni, mint Bécs vá-
 rosának tartományait és gyarmatait. Az udvari politika évszázados törekvése
 a népeket, nemzeteket és országokat
 egy birodalomba olvasztani és németté
 tenni.

Ez a beolvasztási törekvés me-
 g lehetőségen sikerült a Lajthán tul fekvő
 népekkel és területekkel szemben. De
 nem sikerült Magyarországgal. Nem
 sikerült pedig ősi alkotmányunk miatt
 és nem sikerült azért, mert ha a bécsi
 politika alkotmányunk eltiprására erő-
 szkatot használt: a magyar nemzetnek
 volt bátorsága fegyvert ragadni és volt
 ereje a támadást visszaverni.

Nem sikerült a beolvasztási törek-
 vés ősi alkotmányunk miatt. Ezen al-
 kotmány a nemzet kezébe fektette le
 az állami élet existenciájának két lé-
 nyeges feltételét: a pénzadó és a vér-
 adó megajánlásának jogát. A hatalom
 csak úgy juthat pénzhez és katonához,
 ha azt az országgyűlés megszavazza.
 Pénz és katona nélkül pedig nincsen
 hatalom. Király sincs, császár sincs,
 udvar sincs. Tehát a pénz- és veradó
 megtagadása a közhatalom megsemmi-
 sülését jelenti.

Ennélfogva mindaddig, míg ez a
 nevezetes jog a nemzet birtokában van:
 a magyar királyság független közjogi
 állásának biztosítékai fölött a nemzet
 rendelkezik. Mihelyt azonban a nemzet
 nem lesz ama nevezetes jog birtokában:
 hazánk a bécsi udvar politikájának já-
 téklabdájává válik és „a többi országok
 és tartományok” sorsára jut.

Lássuk, mit akar Tisza gróf? Egy-
 szerint azt akarja egy házszabálymó-
 dósítással elérni, hogy a költségvetés
 az ujonczjavaslat tárgyalása új kor-

látok közé szoríttassék. Eddig is vol-
 tak korlátok. Meg volt határozva, hogy
 ki mikor szólhat, hányszor szólhat, mi-
 kor, milyen szavazás történhetik. Meg
 volt határozva, hogy a beszédet ol-
 vasni nem szabad, a tárgytól eltérni
 nem szabad, a ház tanácskozási rend-
 jét zavarni nem szabad. Tisza gróf
 nem tud boldogulni ezen meglevő kor-
 láatok között.

Mások is voltak, akik nem tudtak
 boldogulni. Lónyay nem tudott boldo-
 gulni 1869-ben egy választási törvény
 javaslattal; Tisza Kálmán nem tudot-
 boldogulni 1888-ban egy véderőjavaslat-
 tal; Szápáry gróf nem tudott boldogul-
 ni 1891-ben egy államosítási javaslattal;
 Bánffy báró nem boldogult, mert 1898-
 ban nem kapott sem indemnitást sem
 ujonczot. Mit tettek e miniszterelnö-
 kök? Nyultak-e erőszakhoz? Iparkod-
 tak-e a házszabályokban a szólásszaba-
 dság elé új korlátokat emelni? Nem!
 Ezek a férfiak vagy elejtették javasla-
 taikat, miután a ház hozzájárulását
 nem nyerték meg, vagy otthagyták a
 miniszteri széket, miután a kormányzás
 folytatására nem nyerték meg alkotmá-
 nyos uton a szükséges eszközöket.

Pedig hát azoknak is megvolt a
 többségük. És mi történt Széll Kálmán-
 nal, mi történt Khuen-Héderváry gróffal?
 Ezek sem boldogultak. Ezek sem kap-
 tak alkotmányos uton pénzt és katonát.
 Ezeknek is többségük volt. És mi törté-
 nt? Az történt, hogy megváltak a
 hatalomtól. Inkább fölládoztak hatalmi
 becsvégyukuk, mint az alkotmány sar-
 kalatos elveit. Számosan voltak tehát,
 akik egy hajóban eveztek Tisza gróffal;
 csakhogy valamennyi többre becsülte a
 magyar alkotmány sérthetetlenségét,
 mint önmagát.

Nem így Tisza gróf. Ő mindenáron
 boldogulni akar. Ez az ember le akarja
 rombolni alkotmányunknak azt a két
 bástyáját, amelyeken az osztrák beol-
 vasztási politika évszázadokon át meg-
 tőrtött. A költségvetés és ujonczmeg-
 ajánlás kérdésében olyan új korlátokat
 akar emelni, hogy ezentul a képviselő-
 ház elveszítse ellenálló képességét és
 cselekvő hatalmából kiforgatva, egy-
 szerű tanácskozó testületté süllyesz-
 tessék.

Jellemző szándék. A Tisza gróf
 édesapja megtörte az ellenállási erőt a
 vármegyékben, a városokban és az
 egész társadalomban egy olyan átko-
 zott rendszerrel, amelynek fékfélyéből
 évtizedek alatt is nehezen gyógyul ki a
 nemzet. Most jön a fia kisebb politikai
 látkörrel és kisebb politikai lelkiismer-
 tessel és amit az apa nem bántott —
 ez a fia íme a parlamenti szólásszaba-
 dadságot, a parlament ellenálló képes-
 ségét is le akarja törni.

Mit jelentett az apa végzetes rend-
 szere? Jelentette a fennálló hatalom-
 nak örök időkre való biztosítását az

ellenzéki áramlatoknak teljes vissza-
 szorításával. És mit jelent a fia szán-
 déka? Jelenti az apa rendszere által
 biztosított országos hatalom teljes ki-
 szolgáltatását a bécsi udvar politikájá-
 nak. Az apa leigázta a társadalmat
 saját hatalma érdekében. A fia le
 akarja igázni a parlamentet az osztrák
 hatalom érdekében.

Ürügy: a parlament megmentése.

Hitvány ürügy. Miért nem hasz-
 nálták ezt a mentési eszközt Lónyay,
 Tisza Kálmán, Szápáry gróf, Bánffy
 báró, Széll és Khuen gróf? Hiszen őket
 is szorongatta az obstrukció, ők is
 tudták, hogy házszabálymódosítással
 ki lehet csavarni a fegyvert az obstruk-
 ció kezéből. Miért nem használták hát
 mégis ezt a mentőeszközt? Azért, mert
 tudták, hogy „medicina peior morbo”.
 Az orvosság rosszabb a betegségnél.

A parlament megmentése, szólás-
 szabadság korlátozása által! Mintha
 mondanák: ez az ember bőbeszédű, te-
 hát vágjuk ki a nyelvét: ez a gyer-
 mek sokat futkos, tehát vágjuk le a
 lábát. Csak ideiglenes intézkedés lesz,
 biztatnak a fogdmegek. Szép. A nyel-
 vet ideiglenesen metszik ki. Majd vissza-
 ragasztják, ugy-e? Köszönöm.

Az obstrukció bizony betegsé-
 gét. Ezt senki sem tagadja. Orvos-
 lása szükséges. Ezt mindnyájan vall-
 juk. Am, miből keletkezett ez a tünet?
 Abból, hogy a közös intézményeket
 osztrák intézményekké tették és a ma-
 gyar hadsereget osztrák hadsereggé.
 Ez idézte elő a lázas állapotot. Tessék
 az okot megszüntetni és a láz önmaga-
 tól megszűnik. A mocsárlás gyógyszere
 a mocsár lecsapolása.

Tisza gróf a magyar alkotmányos
 szabadság sarkalatos elvei ellen nyu-
 jtotta ki gonosz kezét. Hát le fog sor-
 vadni a bűnös kéz. Mert a magyar
 alkotmány nem Csáky szalmája, mely
 alom gyanánt használható az osztrák
 hatalom fekhelyén.

Bartha Miklós.

**Khuen-Héderváry Károly gróf mi-
 niszter.** Mint értesülünk, Khuen-Héderváry
 Károly grófnak ő felsége személye körül mi-
 niszterré való kinevezetése már megtörtént.
 Khuen gróf valószínűleg már a jövő hét le-
 gelső napjaiban, talán hétfőn Bécsbe utazik,
 hogy a király kezébe a hivatalos esküt lete-
 gye.

Országgyűlés.

A t. Házból.

Tegnap távirati tudósításunk kiegészi-
 téseül adjuk a következőket:

A képviselőház tegnap ülésén általá-
 nos meglepetést keltett, hogy az ujoncz-
 megajánlásról szóló törvényjavaslat általá-
 nos vitája bezárult. Nem is volt szónokok
 ma, a ki az általános vitában részt vett volna.

Hirtelen végig futottam. „Pofozkodó jó-
 barátok.” A rendőri napokönyv érdekes éj-
 zeli eseményekről számol be. S. G. helyi
 polgár ittas állapotában egyik jóbarátját,
 a kivel mulatozás között összeveszett, úgy el-
 tángálta, hogy három foga menten kihul-
 tott s eszméletlenül szállították V.-ét laká-
 sára. Az esetnek a pofozkodó jóbarátok kö-
 zött biztosan folytatása lesz.

Fájt a mellem, tehát nem verhettem
 büszkén. Pedig a ki hivatásának magasla-
 tán áll, az méltán verheti a mellét, ha nem
 beteg.

A hat sor megvan. A közönség is él-
 vezni fogja a kivert fogakat, sőt a rendő-
 ség is büszke lesz rá, úgy sem tudja a bal,
 mit csinál a jobb.

Itt van fogja — szoltam a főszerdó-
 nek. Éppen hat sor.

A főszerdó czinikus mosolyt eresztett
 meg orra alatt, de később belátja, hogy a
 hivatásos újságírást daltelt mezején teremtek
 még ilyen virágok.

Kiadóm három koronát nyomott a mar-
 komba azzal az utasítással, hogy keressem
 föl a vendéglős asztaltársaságait s adjam
 tudtára, hogy ő, már tudniillik a kiadó a
 tönk szélén áll s a ki róla azt híreszteli,
 hogy jól áll — aljas rágalmozó. Kérés-
 előttem parancs volt s elsiettem a vendég-
 fogadóba.

Másnap reggel a háziasszonyom azzal
 keltett föl, hogy egy ismeretlen ember, vagy
 a hogy ő mondta: egy pasas be akar hoz-
 zani törni. Szeme vörben forog s folyton
 morog.

— Bocssása be! mondtam az asszony-
 nak. Is ismeretlen egyenesen hozzám aietett.
 (Ilyen alakokat csak a vágóhídon lehet látni.)

— Savanyu Géza hentes, — mondta
 ridegen.

— Örvendek!

— Micsoda? Maga még örvendeni mer?
 Sirhatna inkább, szerencsétlen!

A vita bezárása után Nyiry Sándor honvé-
 delmi miniszter szólalt fel, utalt az elért
 vívmányokra s kérte az ellenzéket, hogy
 hagyjon fel a küzdelemmel.

A miniszter után Tóth János, Szeder-
 kényi Nándor és Hellebronth Géza mondot-
 ták el záróbeszédeiket. Tóth János egész
 röviden beszélt, kérve határozati javaslatá-
 nak elfogadását. — Szederkényi Nándor na-
 gyobb beszédet mondott.

Záró beszéd tartására van még joga:
 Okolicsányi László, Várady Károly, Udvary
 Ferencz, Molnár Jenő, Eitner Zsigmond,
 Kovács Pál, Lovász Márton, Ugrom Gábor,
 Szluha István, Csávolszky Lajos, Mukics
 Simon és Holló Lajos képviselőknek.

Napirend előtt Bakonyi Samu szólalt
 föl a bécsi minisztertanács miatt.

A ház folyosóján tegnap különben
 nagyban folyt a békítési kísérlet.

A helyzet.

Az erőszak.

Ki lesz a győztes?

Tisza István gróf, Magyarország ez idő-
 szerint még miniszterelnöke hadat izent a
 küzdőknek, hogyha le nem tessék a fegyvert,
 össze tiporni fogja őket.

Tisza István ez üzenete nemcsak a bá-
 tor, elszánt harcolóknak szól, hanem a nem-
 zet szabadságának is.

A magyar szabadság-intézményeket, a
 magyar alkotmányt akarja megdönteni...
 a maga hadi elefántjaival. Elefántok nélkül
 nem érne vezéri képessége semmit. Az a
 kérdés tehát, lesz-e elég elefántja, vele lesz-e
 a baromi erő, hogy a ravasz lélek terveit dia-
 dalra segítse? Nem valami nagy megtisztel-
 tetés a szabadelvű pártra, hogy a baromi
 munkának végzését rájuk bizza a nagy had-
 vezér. Elvégre a Nagy Sándor, Cyrus, Han-
 nibál és Pyrrhus elefántjai nem voltak gon-
 dolkodó lények, nem tartották magukat ha-
 zafiaknak. Megkapták a rendes szóna-porcziót,
 a rizsabrakot és érezvén, hogy vastag bőrük-
 ben a nyilveszők kárt nem tehetnek, en-
 gedtek hajtani magukat a görögök és rómaiak
 ellen.

Az elefántok csak amolyan technikai
 obstrukciónak voltak eszközei a vezér ke-
 zében. De a szabadelvű párt önrzetes fér-
 fiakból áll — ha ugyan azokból áll — akik
 nem adhatják oda magukat, hogy velük,
 mint nyers állati erővel rendelkezék Tisza
 gróf. Tudniok kell, hogy amit eltipornának
 Magyarország lenne. A haza. A haza sza-
 badsága, melyért apáink küzdöttek. Százak,
 ezrek adták véréüket, életüket. A nemzeti
 hősök sírjai domborulnak a hadba indulók
 előtt. Lesz-e bátorságuk, hogy keresztül gá-
 zoljanak e szentelt hamvakon? Lesz-e lel-
 küknek ereje, hogy a nemzetnek könnyyel-
 vérről áztatott, a sárokat is nemzeti eszmé-
 vel termékenyítő talaján gyökeret vert al-
 kotmányos szabadságot tiporják el, semmi-
 sítsek meg egy elbizakodott, hazája iránti
 kötelességeiről megfeledkezett, nagyravágyó
 ember kedvéért? Azért, hogy Tisza gróf a

hatalmat gyakorolhassa, melyet cselszövés-
 sel, Széll Kálmán előrulásával szerzett, s a
 nemzeti jogok árán akar megtartani?

A haza minden előtt, vallották nagy
 bölcsen a klasszikus hazafiság korában. Még
 negyven, ötven év előtt is nem akadt széles
 Magyarországon egyetlen ember, a ki oda-
 adta volna nevét, tehetségét az osztrák ha-
 talmi czélok szolgálatára. Pedig akkor a nem-
 zet gyengébb, a hatalom erősebb volt. A
 katonai kormányzatnak alárendelve állott az
 egész ország, a császár nevében kormányoz-
 ták az országot, a császár nevében hívták a
 dinasztikus érdeletükben még a legszomorubb
 napokban is rendületlenül állott hazafiakat a
 polgári kormányzat elére.

Hogy ki lesz a győztes e végső küzde-
 lemben, ma még biztosan nem lehet tudni,
 de ha az összes parlamenti pártok megte-
 szik kötelességüket, úgy ők s velük együtt
 csak a nemzet lehet győztes.

A háboru.

Port-Arthur.

A hideg.

Kina.

A tegnapi nap legnagyobb ese-
 ménye az, hogy a kinaiai tényleg, bár
 nem hivatalosan, beleavatkoztak a há-
 boruba. Már akadtak 5—600 főnyi „ban-
 dák”, amelyek az oroszokat megtámad-
 ták s állandóan nyugtalanítják. A kina
 kormány e bandákkal szemben tehetet-
 len, amiért is rájuk fogja, hogy csupa
 kinaai székevényekből állanak, akikért a
 felelősséget nem vállalja el. A különös
 csak az, hogy ezek a bandák a rendes
 kinaai hadseregre támaszkodnak, amely
 ott áll Mandzsuroország határán.

Egy másik fontos jelentés az, hogy
 a mikádó Aoki márkít átküldte Koreába,
 hogy reformálja a belső igazgatást. Eb-
 ből csak azt következtethetjük, hogy
 Japán tényleg okkupálta Koreát és egye-
 szen kedve szerint rendezkedik be eb-
 ben a tartományban.

Míg a harcztéren a japánok mind
 több előnyt vívnak ki, addig Szent-
 Pétervárott az elégedetlenek kormány-
 váltásgot igyekeznek előidézni. Minden-
 áron meg akarják buktnai Plehvet és
 Lamsdorffot s az utóbbi helyébe. Wit-
 tét akarják tiltetni. A czár azonban nem
 hajlandó az udvari párt nehány tagjá-
 nak tanácsát megfogadni és így a vál-
 ság legalább egyelőre nem fog kitörni.

Port-Artur.

Pétvárd, márcz. 5.

A Kronstadszki Vjesznik, a tengerészet
 hivatalos közlönye az orosz hajóhadnak port-
 arturi szenvedőleges magatartását ama fel-
 adatával magyarázza, hogy a hadsereg jobb
 szárnyát és hátulsófelét, valamint Port-Arthur-

becsületesség mintaképe arra kérte föl h.
 szerkesztőnket, hogy a tegnapi hírünket
 igazítsuk helyre. Engedve a tisztességes,
 igazán uri embernek „Pofozkodó jó bará-
 tok” cz. hírünket ezennel helyreigazítjuk.

— Meg van elégedve? — kérdeztem
 Savanyu Gézától, a ki most már 10 kilóval
 kövérebbnek látszott. Savanyu Géza a mar-
 komba vágott.

— Még!... Ha lesz az urnak szük-
 sége egy kis jó szafaládéra, küldjön csak
 hozzám. ...

A szép ikrek.

A Lady Vale szerzőjétől.

Fordította: Amica.

(6.) (Folytatás.)

— Mámikám, én mindig így beszéltem,
 mindig így fogok beszélni. És maga édes
 legyen jó és szeressen nekem egy csinos
 társat — egy yankot — gazdagot, muta-
 tóst és közönségest! En magát minden fá-
 radástól megkímélem és mamának csak az
 lesz a dolga, hogy a dollárokat besepertje.

Diána a pontnál felállott, az anyját és
 Franceskát magukra hagyva, hogy ezt a
 dolgot megbeszéljék, a lépcsőkön lement a
 földszintjére, és egy hátulról ajtón ki-
 menve, egy jól gondozott és virág ágyakkal
 szegélyezett pázsiton keresztül, az istállók mö-
 gött épült nagy szobába lépett. És itten egy
 gyengének látszó husz éves ifjút talált, aki
 egy vázlaton dolgozott, mely egy nagyobb
 képhez tartozó tanulmányának látszott. A
 Studio falai rajzokkal voltak tele aggatva,
 melyek a képzőlet csodálatos hatalmától, és
 nem csekély ügyességről tanuskodtak.

Dianát meglátva a fiatal művész hal-
 vány arca egy pillanatra felderült, de gya-
 nitva, hogy testvérét valami bántotta, letette
 a palettáját és az ecseteket.

TÁRCSA.

Két levél.

Irtam egy levelet.

Néhány sor volt írva.

Hogy az én lelkemben

Csupa virág nyíltna,

Hogy szerelmes szívem

Milyen boldog lenne,

Ha valaki engem

Igazán szeretne.

... Tudom, kinevette.

Kaptam egy levelet.

Nem volt rossz hír benne.

Dacozal, büszkeséggel

Nem volt telehintve.

Mint napsütött jéghegy,

Csillogott raggogva,

Szíves barátsággal

Sűrűn teleírva.

... Ráborultam sirva.

Lázár Ernő.

Még hat sor.

— Irtá: Oroszlány Gábor. —

A szerkesztőt már három hete nem lát-
 tuk. Beteg. Párba volt a s pénzügyi szá-
 mvisgáló fia úgy levágta, mint Salai a szap-
 pant. A szerkesztőségi szoba olmos levegő-
 jében ketten diskurálunk. A kiadó, meg én.
 Ó panaszt, én dettó. Kövér kiadónkra reá-
 fogta a helyi intelligencia, hogy a lap jó-
 vedelméből hizik, sőt házat akar venni,
 holott kiadónk lélegzetet ha vesz, de azt is
 nehezen. Én az ingyen jegyek érdekében
 tettem néhány komoly megjegyzést, mert
 már két izben saját pénztáram veszélyére
 kerestem föl a báltermek (a zsege írók
 szerint) káprázató világát.

A főszerdó zavart meg bennünket.

— Kérek még hat sort!

Mint a felhőtlen menybolttól lesújtó
 villám csapott meg engem ez a hat sor.
 Honnan vegyek én most hat sort? A helyi
 riport a fenekéig ki van már merítve. Az
 idegen újságok szenzációsabb hirieit már
 mind feldolgoztam. A szerencsétlen polgár-
 master kedves feleségének fia született s
 így a tanács-ülést bizonytalan időre elha-
 lasztották. Érdekes, hogy ebben az időben
 egyetlen veszett kutya marás sem adta elő
 magát. Hat sor!

Szomorú voltam és kétségbeesett. Itt
 az idő s lapunk nyomorult hat sor miatt nem
 tud megjelenni.

Eszmém támadt. Egy helyettes szer-
 kesztőnek mindig támadnak eszméi, kivált
 ha muszáj.

A „Nagybecskerek Híradó” megope-
 rálva ott kaczerködött az asztalon. Belenéz-
 tem, a hová még belenézhettem nemsokára
 reá akadtam egy hat és fél soros hírre.

— A tétovázóknak nincs hazája — ki-
 áltottam uni soló s írói büszkeséggel, a ta-
 lálekonyság önrzetével a hat és fél soros
 hirt kiemelttem az újságból.

nak vasuti összeköttetését megvédelmezze. A port-arturi hajóhadnak az ellenség felkészítésére való kiindulása egyenlő volna a párt feladásával. A 300 mérföldnyire lévő Csempulpa ellen való kitörés lehetetlenség. Nevezet lap megengedi, hogy az orosz flotta másfél-szer gyöngébb a japánál, miért is a japánoknak a tengeren való ütközetele lehetetlen. A nyílt tengeren való ütközet csak egyenlő veszteségeket idézne elő, anélkül, hogy biztosítaná Oroszország tengeri uralmát.

Uj hármasszövetség.

Köln, márc. 5.

A Kölnische Zeitung pétervári távirata szerint az orosz sajtóban egyre jobban hangoztatják, hogy Németország, Franciaország és Oroszország között szövetség van alakulóban.

A hidegség.

Szt.-Pétervár, márc. 5.

A Kelot-Ázsiában uralkodó rettenetes hidegtől sokat szenvednek az orosz katonák. Vladivosztokban a fagypontra alát 19, Sachalinban 24, a Bajkál-tavon 32 fokot mutat a hőmérő.

A hangulat Kínában.

London, márc. 5.

Pekingben nagy az aggodalom. Attól tartanak, hogy Japán győzelme esetében lázadás üt ki Mandzsuriában és elpusztítja a szibériai vasutat. Az idegen követések előtt megkötötték az örököt. Az idegnek szemben ellenséges hangulat kezd nyilvánulni.

A hétről.

Kolozsvár, márc. 5.

(Elliprás.)

Tisza miniszterelnök haragja végre kipattant. De nem a Tisza haragja képezi a hét érdekesebb krónikáját, hanem az a kijelentése, hogy most már a nemzeti ügy harcosait el fogja tiporni. Erre pedig kétélű terve is van a miniszterelnök urnak. Az első az, hogy a házszabály revíziójával permanenssé teszi a Ház üléseit, a második az, hogy a Ház elnökségét felruhazza azzal a nagy hatalommal, hogy az tetszése szerint szakíthatja félbe bizonyos körülmények között a tárgyalást.

Ezzel aztán ki van végezve az obstrukció, de vele együtt ki van végezve az alkotmányos élet sarkalatos elve, a szólásszabadság. Csak hogy ilyen csekélyeségekkel Tisza gróf nem törődik. Neki főcélja volt mindig, hogy miniszterelnök lehessen. Ezt elérte azaz, hogy a nemzeti vágyakkal, akarattal és érzelmettel sohasem egyezett, sőt gondja volt arra, hogy azok ellen demonstráljon a bécsi köröknek. Most főcélja az, hogy meg is maradjon a miniszterelnöki székhelyen, ezt pedig úgy értheti el, ha a házszabályrevízióval behozza a klórt és így biztosítja a pártabszolútumot.

Csak hogy a miniszterelnök urnak épen ez a terve ütközik akadályokba, mert mihiely a házszabályok szigorítását akarja, szemben találja a saját pártjának jelentékeny politikussait, a disszidenseket és az összes ellenzékét, néhány titkos Tisza-párti kivételével. És aztán a mi jelentőségében legnagyobb, szemben találja magát az egész magyar nemzetet, a melyik jól tudja, hogy Tisza gróf a nemzeti követelések megtörésére küldött ki Bécsből, miután erre senki sem vállalkozott rajta kívül.

Lapjai pedig hiába trombitálják érdekeit az úgynevezett „vivmányok”-kal és hiába korteskednek az új törvényjavaslatokkal, mert mindez csak a gyöngék elatlatá-

sára, elámitására szánt mézes madzag. De mit ér az, ha ennek árában azt követelik, hogy a nemzet örökre mondjon le arról, hogy hadserege legyen magyar zászlóval czimerrel és vezényszóval. Mit érnek az apró csecsebecsék, ha cserébe legfőbb kincset adja a nemzet.

Tiszában lehet tehát a miniszterelnök ur azzal, hogy mihielyt abszolutisztikus javaslatokkal előállt, a harc többé nem is a katonai javaslatok körül foly, hanem annak személye ellen indul meg, a ki az alkotmányra végzetes csapást készül mérni. Tisza gróf terve olyan kétélű fegyver, a mellyel első sorban a miniszterelnök ur önmagán ejt veszélyes sérülést.

(A háború.)

A héten lényeges fordulat a keletázsiai harcztéren nem történt. Különbösen a legtöbb szenzációsabb hírek, mindig megérkezett a szafolata is. Tehát alig tudni valami bizonyosat a háború miben állásáról. Az oroszok erősen cenzurázzák a harczertitkosításokat, a japánok pedig megtiltják a vonatkozó híradásokat. Annyit lehet biztosan tudni csak, hogy a hadviselő felek, még egyre szállítják a csapatokat és lázas sietséggel készülnek a nagy szárazföldi mérkőzésre.

A legújabb események között igen jelentékeny az a hír, hogy Kínát is harci kedv fogta el és mindenképp segítségére akar lenni a japánoknak. Kína jól tudja azt, hogy Port-Arthur és Mandzsuriát elvesztésével az orosz olyan pozícióhoz jutott, a melyből könnyűszerrel uralkodhatik Keletázsiaiban, a hol eddig a sárgafaj dominált. Csak természetesen az a törekvés, a mely arról indítja a hadserget, hogy az oroszok ellen Japánnal együtt harcoljon.

Annyi bizonyos, hogy a kínaiak az oroszoknak már is sok gondot okoznak és a háború kimenetelére még döntő befolyást is gyakorolhatnak.

Családi dráma.

Gyilkossági merénylet az após holttesténél.

Szegedről írják tegnapi kelettel: Borszalmas gyilkossági merénylet történt az este Szegeden. Egy elvetemült ember az apósa holttesténél vadállatias támadást intézett a felesége ellen.

A gyilkos eset így történt: Süveg Mihály városi kertész házában lakott Mandász Imre szobafestő a feleségével, egy kis gyermekével és az apósával. Az asszony a kendergyárba járt dolgozni, mert a férje keresetéből nem tudtak megélni. Az ember mindig korhelykedett és hónapokig nem dolgozott. Csak enni járt haza és a felesége meg a rokonsága tartotta ki.

Az öregnek, az asszony apjának volt ugyan egy kevés vagyon, de azt nem adta oda nekik.

— Majd, ha meghalok, — mondogatta az öreg, a ki már nagyon beteges volt és ma reggel meghalt. Kitérítették a halottat az egyetlen szobában és az asszony egész délután ott sírdogált mellette.

Este 9 óra felé vetődött haza az ember és nem valami gyöngéden figyelmeztette a feleséget, hogy miért kesereg már annyit.

— Mert sajnálom az édes apámat.

— Soh'se sajnáld, — mondta a köztívü ember, — hanem örüljünk, hogy most már a miénk lesz a vagyon.

Erre dühösen pattant fel a szomorú asszony.

— Nem szégyenled magad? Így beszélsz?

Te részeges!

— Hát mit sajnálkozol rajta, hiszen öreg volt már, oszt legalább egy kis vagyonunk is lesz.

De nem kapsz belőle, nem engedem elvinni a pénzt!

A részeges piktor erre dühbe jött, föl-

ő azt gondolta, hogy a testvére valósággal külön válna kívánt tőle lenni.

Nem, Linda, én nem tudnám a te példát követni. Úgy érzem magamat, mintha valamiféle csalást követnék el. Tudom, hogy te előttem az nem olyannak látszik; a pénz a tiéd és jogod van azt a saját tetszésed szerint használni. De mi különbözöken neveltünk és különben is az az élet, melyet te kívánsz folytatni, előttem nem bir semmi vonzerővel. Egy hónap alatt megúnnám — terhemre lenne — és egyszerűen gyűlölném!

— Nem vagyok arról bizonyos. Vári, míg megpróbáltam. Szármayim kiterjesztésének az érzetét, azt a tudatot, hogy fiatal, gazdag, szép és ünnepeket vagyok, csak most kezdtem élvezni; Hilda, te nem tudod, hogy az milyen érzet. Olyan az, mint a szomjas utazónak egy ital erős bor; erdeiben a vért forrongásba hozza; a fejbebe megy és azt kimondhatatlan víziókkal tölti be. Nincs igazad azt mondani, hogy megúnnám.

De Hilda mosolyogva és egy sohajjal rázta a fejét.

— Linda, én azt gondolom, hogy mi nem sokat hasonlítunk egymáshoz, kivéve arcban. Én éppen oly kevéssé kívánom a te életedet veled megosztani, mint te az enyémét.

— Én még nem tudom, hogy a tiéd milyen lesz. Te egykor ambícióidról beszéltél, de miféle ambícióid lehet egy magányos kottageban és kétszáz font évi jövedelemmel táplálni?

A Hilda szemei felragyogtak.

— Linda, a te ambícióid az enyém mellett oly szegény és oly szármalmas dolognak látszik — mint azon pillangó, mely azt kívánja, hogy néhány napig legyen neki megengedve a napfényben sütkérezni és aztán — nincs semmi! — a sors engemet soha sem elégitene ki!

Linda több figyelemmel nézett a testvére mint azelőtt. Először kezdett a Hilda jövője iránt érdeklődni és így ideig e győlöhalál világtárában nézte azt.

kapott az asztalról egy uagy kést és mielőtt még az otlólök rokonok megakadályozhatták volna, tövig marta a és szerszámot a felesége hasába. Az asszony összerogyott, a megremült emberek pedig nyomban értesítették a rendőrséget.

Az udvari lakások.

A legújabb bécsi szenzáció.

A bécsi udvari lakások között nagy az elégedetlenség s ennek az elégedetlenségnek már kifejezést is adtak. Nincsenek megelégedve a helyzetükkel, fizetésükkel és főleg arról panaszkodnak, hogy nincs elég pihenőjük. E végből Bécsben a Zöldfa vendéglőben gyűlésre jöttek össze és dr. Geszmann meg Axmann reichsrathi képviselőik is voltak. Spiers tauácsos ismertette az udvari isállók szolgásményzetének helyzetét. Éjjel-nappal szolgálatban vannak és a legkisebb mulasztásért is azzal büntetik őket, hogy egymásután négy vasárnap az isállókban kell örködniük. Előléptetésük nincs, úgy hogy megcsinál, hogy egy alkalmazott harmincz évi szolgálat után is csak 126 koronát keres havonta. Az udvar schönbrunni, jschli, gödöllői séjourjaira csak azokat viszik el, akiknek protekciójuk van és ezek naponta 2—5 korona külön befolyást kapnak. Spiers kifejtette, hogy az udvari alkalmazottak jobb bánásmódját kérik, azoknak a vasárnapi munka külön díjazását, az isállók örség megszüntetését és fizetésfölemelést. Kikelt Wetschl udvari tanácsos ellen, aki az isállók adminisztrációja élén áll. — Ezután Axmann képviselő azt indítványozta, kérjük meg Körber miniszterelnököt, vesse közbe a befolyást, hogy ezek az állapotok megszűnjének. Dr. Geszmann is hozzájárult Axmann javaslatához és beszédét azzal fejezte be: Embertelen dolog, hogy az udvari alkalmazottak negyvennyolcz óra hosszat egyfolytában kell szolgálatot teljesíteni.

Mulatságok.

A magyar szent korona országainak területén működő vörös kereszt egyet dícsőszentmártoni fiókja március 12-én, Dicsőszentmártonban, a „Nemzeti Szállóba” összes termeiben, báró Apor István, gróf Baranyi Lajosné, gr. Bethlen Árpádné, Gyárfás Károlyné, gróf Haller Györgyné, özv. gróf Haller Jenőné, gr. Haller Jenőné, Pekri Sándorné, br. Rothenthal Henrikné, özv. Szentkereszty Anna báróné, br. Szentkereszty Györgyné, özv. gróf Vay Abrahámné, új. Apáthy Péter, báró, Apor István, gr. Bethlen Árpád, gr. Béli Kálmán, gr. Haller György, gróf Haller Jenő, Kovács Sándor, Nagy Pál, új. Pataky László, Pekri Sándor és br. Solyomssy László védnöksége alatt műkedvelői előadással egybekötött táncszertélyt rendez.

A Dávid Ferencz Egylet ma házi estélye minden tekintetben kedves jó mulatságnak érkezik. A tánczólo fiatalok oly buzgalommal készül az utolsó nagyobb mulatságra, hogy a leányoknak nem lesz panaszkod. A jótékony cél iránt is nagy figyelem nyilvánul. A rendezőséghez szép összegek érkeztek be.

Egyleti élet.

Értesítés. A kolozsvári evang. reform. egyházközösség presbyteriuma f. hó 7-én (hétfőn) d. u. 5 órakor, a rendes helyen, gyűlést tart. Tárgyak: Az 1903. évi számadások megvizsgálása. Más keblü ügyek.

A kolozsvári koresolyázó egylet mult hó 28-ára hirdetett közgyűlést f. hó 5-én vasárnap déli 12 órakor tartja meg az új vármegyeház árszékéi ülés termében.

Az Erdélyi Mzeum Egylet tolyó évi közgyűlést márc. 20-án délelőtt 9 órakor tartja meg az egyetem disztermében. Az elnökség.

— Beszédednek az értelmét mond meg nekem! — kiáltá.

— Szívesen, ha megígéred, hogy az én engedélyem nélkül senkinek sem fogsz arról beszélni.

— Természetes, hogy megígérem. Miért fecsegnék a világnak te rólad? Kétfelm, ha vajjon valaha fogom-e említeni azt a tényt, hogy van egy iker testvérem.

Azt gondolom, hogy jobb szeretnék úgy pózolni, mint Verschoyle Gábrrielnek, a osodáltnak impresszionista festő egyetlen leánya. Az én világomban senki sem tudta, hogy atyámnak volt még egy másik gyermeke.

— Sem azt, hogy volt felesége, a kit tényleg tíz évig elhagyott, — válaszolta Hilda némi keserűséggel. De arról ne beszéljünk többet — ő meghalt és anyánk is meghalt és meggyegetem veled abban, hogy a te világodban jobb lesz úgy folytatni az életet, hogy a híres festő egyedüli gyermekének tekintsenek.

— És az ambícióid Hilda, mi az?

— Egy nagy könyvet írni, olyan könyvet, melyet olvasni fognak, melyről beszélnek és csudálják! — Linda, te ösmered az atyánk nagy tehetségeit. Azokról beszélni soha sem fáradsz ki. De azt sohasem tudtad, hogy az anyánk szintén lángész volt?

— Nem, soha! Beszélj!

— Anyámnak a legcsodálatosabb képzelete volt, mondá Hilda halk hangon. Néha azt gondolom, hogy ez volt az a vonzerő, mi szülemnek egymáshoz vona és talán két ilyen kiváló tulajdonsággal bíró egyénnek nem volt könnyű együtt élni.

Egyyszer mondtál ő nekem valami ilyes mit, ámbar gyengékedése és képtelensége atyámnak utazásaiban követni, volt a felmutatható ok, amiért ő atyámnak elhagyta. Azt gondolom, hogy anyámnak a lélek felemész-tette a testet. Előnk képzeleteit, gyakran óra hosszat jegyeztem. Ő egy saját alkotású álomországban élt.

(Folytatása következik.)

Az Erdélyrészi Nőipar-Egyesület f. hó március 10 20-án d. e. 11 órakor a nőipariskola nagytermében évi rendes közgyűlést tart.

230 §, 221 §, 255 §.

Gróf Tisza István erőszakos és törvényellenes indítványa első sorban a házszabályok 203, 221 és 255 paragrafusának alábbi erőszakos módosítására vonatkozik:

230 §.

A most hatályban levő szöveg. A tervbe vett erőszakos módosítás.

A napirend tárgyalására szánt idő, valamint az interpellációk megtételének s az azokra adandó válaszok meghallgatásának idejét időről időre a Ház állapítja meg.

Ezen határozat megváltoztatását célzó minden indítvány a Ház elnökénél írásban adandó be, általa a Háznak azonnal bejelentendő és a bejelentést követő ülés végén vita nélkül, egyszerű szavazással döntendő el.

Ha az ily indítvány az ülés idejének meghosszabbítását célozza, a meghosszabbítás egy órái időnél hosszabbra nem terjedhet — csak egyes törvényjavaslat, vagy a költségvetés tárgyalásának tartamára határozható el s azon törvényjavaslat, illetőleg költségvetés tárgyalásának tartama alatt, amelyre nézve elhatározott, nem ismételhető.

Mint ebből kitűnik, a 203. §. illetően módosítása odairányul, hogy a kormány a permanens ülés kezdetétől a többség segítségével biztosíthassa magának s ezzel az ellenzékkel a végkimerülésig kifárasztása.

A 221. §.

A most hatályban levő szöveg. A tervbe vett erőszakos módosítás.

Egyedül az elnöknek van joga a szótól beszédében félbeszakítani, vagy a tárgytól való eltérés esetében őt figyelmeztetni.

A 221. §. többi rendelkezése érintetlen hagyatik.

Ez a módosítás azt a célszót bizonnyítja, hogy teljesen az elnök tetszésére és belátására bízott, hogy mikor vonja el egyes képviselőtől annak beszéde közben a további szólási jogot.

A 255. §.

A most hatályban levő szöveg. A tervbe vett erőszakos módosítás.

Ha a Ház valamely tagja a rendet zavarja az elnök őt névszerint is rendre utasíthatja. Ezen rendreutastás ellen felszólal, azt visszautasítani, vagy vita tárgyává tenni nem szabad.

Ha az illető tag a rendezővárat folytatja és rögtöni intézkedés szükséges fenn forog, valamint az elnök iránti engedetlenség, egyéb eseteiben az elnök kérdésére a Ház vita nélkül egyszerű szavazással utasíthatja a mentelmi bizottságot, hogy a Ház további intézkedése iránt 24 óra alatt javaslatot tegyen.

A mentelmi bizottság javaslatát ily esetben a Háznak ünnepélyes megkövetésére, vagy a jegyzőkönyvi megrovásnak a hivatalos lapban és az illető képviselő választókerületében falragaszok által eszközölt közlés tételére, sőt ismétlés esetén határozott tartamú időleges kizárás elrendelésének véleményezésére terjedhet stb.

SZINHÁZ.

Tavaszi. Színházi akadályok miatt lekerült a műsorról Ibsen és felvonultak a bécsi, érzelgős dallamok. A tavasz bármily kedves, édes zenéjű dolog, elég hallani egyszer, kétszer. Itt már közeledik valamelyik jubileumához. A közönség ezt az előrehaladást nem segíti elő. Tegnapi is nagyfokú közönyt tanusított a Strauss József ur muzikája iránt. A szereplők közül Lónyai, Piroksa foglalta le a kevesek érdeklődését. Roppant aranyos kedvében volt a jó kedvének sugárát sikerült szétszórni a közönség között is, mely őt sűrű tapsokkal tüntette ki. A férfiak közül Kassai, Mészáros, Bérozi érték el sikerüket.

Sherry, az új operett holnap este kerül színpadra és a jövő héten hétfőn, kedden és jövő vasárnapra van kitűzve.

A X-ik ifjúsági előadást holnap délután Szilgietti születése napjának emlékeztetőre tartják. Színpadra kerül a korszerű író kitűnő vígjátéka „A mama. A bevezető előadást dr. Versényi György fogja tartani.

Megyeri első föllépése. Hosszas betegsége után Megyeri igazgató ismét megkezdte működését. Föllép pedig szerdán 1-ször, 3-ré nem adott egy fölvonásban: A miniszterelnök előszobájában — mint Knabe Jeremiás, Molári — Kénytelen házasságában dr. Pancatius szerepében és a Barátságból, mint Trotter.

Shakspeare estéje lesz pénteken a színházban. A nagy brit költő 7 év óta nem adott poétikus színmű — Cymbeline kerül színpadra.

Március 15-ének megünneplésére jövő vasárnap (márc. 13-án) délután ifjúsági előadás lesz. Színpadon Tóth Kálmán történelmi énekes színműve, a Dobó Katica. Előadás előtt dr. Márki Sándor, egyetemünk tudós tanára fog hazafias alkalmi beszédet tartani az ifjúságnak.

A doktor ur, Molnár F. bohózatát hosszas pihenés után szombaton kerül színpadra Puszer szerepében Megyerivel, kinek ez lesz második föllépése.

Heti műsor:

Hétfo: Sherry.
Kedd: Sherry.
Szerda: A miniszter előszobájában. — Kénytelen házasság. Barátság.
Csütörtök: A bajusz.
Péntek: Cymbeline.
Szombat: A doktor ur.
Vasárnap: d. u. Dobó Katica.
Este: Sherry.

A magántisztviselők kolozsvári nagygyűlése.

Ma este érkeznek városunkba a Magántisztviselők országos szövetségének budapesti küldöttei: Iriz Miksa dr., a szövetség ügyvezető titkára és Koltai Mátyás, a szövetség tanácsának tagja, hogy vasárnap d. e. 10 órakor jelen legyenek a kolozsvári magántisztviselők nagygyűlésén a kereskedelmi akadémia disztermében és hogy ezen a nagytanácson kifejtésük részletesen a szövetség céljait, hogy elmondják a magántisztviselők mozgalmának eddigi történetét, mostani állását és hogy megalakítsák a magántisztviselők országos szövetségének kolozsvári bizottságát, mint alkotó részét az egész országra kiterjedő magántisztviselők szövetségének. Az országos szövetségnek Magyarországon számos városban van már bizottsága, itt-ott magántisztviselő egyesületek is vannak, a melyek autonómiajuk mellett is szerves részei a „nagy egésznek”, a magántisztviselők országos szövetségének.

Mi ennek a szövetségnek a célja? Az alapszabályaiban benne van, hogy mindenhol és mindenkiel szemben megvédi a magántisztviselők anyagi és társadalmi érdekeit. A szövetség programjának sarkalatos pontjai közé tartozik, hogy: 1. kivívja a magántisztviselők jogi helyzetének a szabályozását; 2. az egész országra kiterjedő teljes vasárnapi munkaszünetet; 3. a nyugdíj kötelező biztosítását.

A magántisztviselők jogi helyzetét mostanában a kereskedelmi törvény meg az ipartörvény szabályozza. A mostani sármalms rendelkezések szerint 6 beti, legjobb esetben pedig 3 havi felmondó ideje van a kereskedelem alkalmazottjának. Ezenkívül megengedi a törvény a szabad egyezkedést is. Fonák rendelkezés ez, olyan fonák, mint a mikor a törvény még nem vetett gátat az uszorának és a megszorult ember akármielyen magas kamatot fizetett. Itt is ugy van, a magántisztviselő foglalkozásban: a megszorult ember ráll mindenemű feltételre. Az újabb törvényalkotások a félvez gazdasági szabadságnak ezt az elvét, a szabad egyezkedés lehetőségét kiküszöbölték, az új német kereskedelmi törvény nem ismeri a szabad egyezkedést és a német kereskedelmi alkalmazottakat immár nem sújtja a gazdasági szabadságnak ez a megnyilatkozása. De a magyar törvény abbéli védelme, hogy 6 havi vagy 3 havi felmondást biztosít az alkalmazottnak: ez a „kedvezmény” ez sem védelem, ez sem jelent oltalmat, ez sem jelent biztosságot a magántisztviselő pályán, ez a törvényes garancia is csak annyit jelent, hogy az embert akár 20 évi szolgálat után is kiteshessék a kenyérből. „A hosszú szolgálat jutalma egy bizonyítvány és egy rongyos öltözék!”

Mi vonzza a magyar fiataloságot erre a pályára, a melynek ilyen zökkenései vannak? Hiába beszélünk az ellen, hogy az emberek ne tóduljanak a lateiner-pályákra, hanem keressék fel a gyakorlati pályákat. Az állam a maga tisztviselőjét életfogytig nevezi ki. Az orvosnak, az ügyvédnek, a tanárnak, a mérnöknek megvan a diplomája. Ez az ő erősségük. És az orvos, az ügyvéd, meg a kereskedő is, mindenikük sok embertől függ: a maga klientelájától. Ezért szabad emberek ők, — és csak az a szolga, a kinek egyetlen főlebbvalója van.

A magánalkalmazottak élethelyzete sok más oknál fogva is súlyos. A törvény a munkájuk idejét sem szabályozza, nyári szabadságról nem gondoskodik. A kereskedelem alkalmazottainak, a magánhivatalok tisztviselőinek a sorsa cselődös, semmi más. Ezen az állapoton még az sem változtat, hogy egy némely hivatal emberséges, hogy nem folytat rablógazdálkodást az emberanyaggal. A munkaidő beosztását, a nyári (vagy téli) szabadságidő megállapítását nem lehet egy-egy hivatal kénytelől függővé tenni. Itten törvényes intézkedések kell, törvényes erősség, megdönthetetlen akarat, a mely végtét veti az alkalmazó szélszélnek. Ezért áll a magántisztviselők szövetségének céljai között első sorban a jogi helyzet szabályozása. Hogy a kereskedelmi kormány ezzel a kérdéssel szemben milyen álláspontot foglal el: ezt a szövetség budapesti küldöttei a vasárnapi nagytanácson fogják elmondani.

A vasárnapi munkaszünet kérdése állandó nyugtalanság. Alighogy Láng Lajos rendelettel szabályozta és a főváros kereskedelmi alkalmazottainak megszerezte a va-

— Diána, van valami baj? — kérdé. — Ismét a régi dolog; Konrád — én kifáradtam ennek a folytonos ismétlésétől; te tudod, hogy mit jelent az mindig, midőn anyám és Franceska Londonban vannak.

— Ismét? — kérdé az ifju. En azt gondolom, hogy ők javíthatatlanok és oly sok időbe kerül egy olyan képet festeni, mely mindnyájunknak a szerencsét megcsinálja.

Diána gyöngéden mosolygott reá a mint megválaszolta.

Konrád, Franceska egy jó tervre gondolt — hogy egy gazdag amerikai leányt vezessenek a társaságba!

III

— Kinda, tehát egészen el vagy határozva?

— Teljesen és visszavonhatatlanul! Akarom, hogy a sikernek és élvezetnek legalább három esztendeje rendelkezésemre álljon, és ha ezen idő alatt, sem az arcom, sem a hangom nem hozza meg a szerencsémét, akkor vagy visszavonulok a dolgozóháza, vagy egy utazó cigány-karavánhoz csatlakozom és szerencsemondással szerzem meg az élelmemet.

Linda könnyedén és vidáman beszélt, de Hilda komolyan látszott.

— Főlölséges így beszélned, Linda — te tudod, hogy az én otthonom mindig a tiéd lesz. Nem leszek gazdag, de lesz elegendőm arra, hogy kettőnknek a táplálkozására és ruházódására — szerényen érve azt — mindig kijussjon; és ezt, egy hétre négy fontot számítva, megteszi, éppen ennyi lesz a jövedelemem — ha azt a néhány száz fontot, melyről beszéltél, egy egyszerű és barátságos kis fészek bérletére elköltöm. Márta és én pompásan fogunk élni. Mi tudjuk, hogy mi az, három személy háztartását sokkal kevesebből fedezni.

— Hilda, tehát sorsodat elválasztod az enyémtől?

A Linda hangjában a bánkodásnak olyan árnyalata volt, a mi Hildát meglepte; mert

sárnap munkaszünetet, a kereskedők máris szembeláthatóan vele és a budapesti kereskedelmi- és iparkamara a rendelet megváltoztatását kérte. A magántisztviselők szövetsége minden ilyen reakciós törekvéssel szemben és egész lelkével követeli, hogy a teljes vasárnapi munkaszünetet kiterjesszék a vidék alkalmazottaira is. Az alkalmazók kicsinyes argumentumait, rosszhiszemséget, szűkkeblűséget a holnapi kolozsvári nagygyűlés szintén meg fogja világítani. És a holnapi nagygyűlésen szóba kerül a nyugdíj-kérdés is. A küzdelem a kötelező nyugdíj-juttatásért az alkalmazottak részére. Igen kicsiny a száma azoknak a hivatalosoknak, a hol nyugdíjpénztárak vannak. Ezeket a magánnyugdíjpénztárakat állami ellenőrzés alá kell helyezni. A szövetség ebben az irányban is megteheti a lépéseket, de állandóan munkál azért a nagy célért, hogy a kereskedelem valamennyi alkalmazottjának törvényre teremtse meg a penzió kötelező biztosítását abban a formában, hogy a biztosítás terhet az alkalmazó és alkalmazott közösen viselik.

A nagy czélok mellett, a miket a szövetség maga elé tűzött, állandóan foglalkozik a mindennapi kérdéseivel. Az állásuk-vevőit országosan szervezte és ezzel a szervezettel a magyar közgazdaságnak, de az egész magyar társadalomnak hasznos szolgálásokat tett. A maga eszközeivel, a maga erejével, a maga becsületes ikegykeztével igyekszik enyhíteni a munkátlanok bajait és törekszik csökkenteni a proletárok számát ezen a gazdasági területen.

A vasárnapi nagy tanácsos minderről részletesen szó fog esni, ezért szerető figyelmükbe ajánljuk Kolozsvár magánalkalmazottjainak ezt a vasárnapi gyűléseket. A szolidaritás elve teszi minden magántisztviselő kötelezőségévé, hogy tagjává legyen az országos szövetségnek. És a maga érdeke sugallja, hogy részt kérjen a szövetség munkájából, hogy részt vegyen benne. Az állam gondoskodott a maga tisztviselőiről, gondoskodik a megyei tisztviselőkről és minden egyéb alkalmazottokról, a ki közszolgálatban áll.

A magántisztviselőknek maguknak kell gondoskodniuk magukról.

Hogy törekvéseiket siker, fáradságukat eredmény kísérje: vállalt kell vállalhó vetniök. Az ő küzdelmeik területén a hadi kötelezettség szintén általános.

K. I.

MINDENFÉLE.

— Márczius 5.

— Márczius 15-iki bizottság ülése.

A kolozsvári márczius 15-iki állandó bizottság folyó hó 7-én hétfőn délután 5 órakor az Emke főutikári hivatalában ülést tart. Ez ülésre a bizottság bel- és kültagjai, valamint a tud. egyetemi kör elnökségét tisztelettel meghívjuk. Különösen kérjük a kiküldött bizottságok tagjainak szives megjelenését. Tárgyak: márczius 15-iki ünnepély programjának és a rendezés részleteinek végleges megállapítása.

A márczius 15-iki bizottság új tagjai: dr. Apáthy István, Gajzágó Manó, dr. Kecskeméti István, dr. Cs. Papp József. Kültagok: dr. Asztalos Kálmán, Bartha Miklós, dr. Csernáttoni Gyula, dr. Ferenczy Zoltán, dr. Halász János, dr. Hegedűs István, dr. Veress Endre.

Kiküldött egyes bizottságok: Rendezőbizottság tagjai Abraham Antal, Polcz Rezső és Feder Ottó; Rendfentartó bizottság Makoldy Győző tud. egyetemi kör elnök vezetésével hét tag: Pénztár kezelő bizottság Böckel Károly, Sipos Károly, Szilágyi Lajos, Szucsáky Imre és Vincze István.

A régi tagok névsora hirtelre már közé tétetett. Kolozsvárt, 1904. márczius hó 5-én.

Sándor József
elnök.Féder Ottó
jegyző.

— **A községi kisbirtokosok és a bankok.** A kolozsvári bankokat igen gyakran becspaják akkép, hogy egy-egy segéd-körjegyző aláírásával s a községi pecséttel hamis vagyoni, vagy más közhatósági értékbizonyítványt állítanak ki. A bankok gyantulanul pénzt szavannak meg erre, a melynek következtében többször érzékenyen károsodnak.

Dózsa Endre Kolozsmegye alispánja most elejét veszi ennek. A községi bizonyítványok kiállítása és a községi hivatalos pecsétjének kezelésére olyan rendszabályokat léptetett életbe, a mi a legkisebb szabálytalanság elkövetésénél a közhatósági tisztviselőt súlyos fegyelmi büntetéssel sújtja.

— **A Dávid Ferenczy-Egylet fölölvasása** holnap, márcz. 6-án d. u. 4 órakor fog megtartani az unitárius kollégium disztérmeben következő tárgysorozattal:

1. Elnöki üdvözlés Fekete Gábor kir. táblai elnök, egyetemi alelnöktől. 2. Énekel a papnövendékek daloskora. 3. Dr. Kiss Ernő. Fölölvasás: „A szó.” 4. Szaval. K. Veress Ilonka k. a. 5. Ének. (Duett). 6. Fanghne—Gyujtó Izabella. Fölölvasás: A japánok társadalmi és vallásos életéből. 8. Elnöki beszéd.

Ez érdekesnek ígérkező fölölvasásra minden érdeklődő szívesen látott vendég.

— **Időjárás.** A tavaszodás lassan megy. Valami csekély meleg csak Nagy-Váradon, Kolozsvárt és Kis-Kapuson van. Máshol mindent zérus alá szállt a hőmérő. Kézdi-Vásárhelyen 8 fok a hideg, a legnagyobb Erdélyben. Másfelől csendes és borult az idő.

— **Elrepült hatyru — mint fehér holló.** Gróf Bánffy György bonczhidai uradalmából e hó 2-án egy hatyru elrepült. A ki a szökevény becsületesen hazaviszi, annak jutalmat tűzött ki az uradalom intézősége.

nyecske hatyru-pecsenyét talált fel belőle az urának.

— **Ad notam : . . . azt üzenté.** A Szederkényi-párt vasárnap Zalaegerszegen nagy szervezkedő ülést tartott. A szervezkedő gyűlésen részt vettek: Ugron Gábor, Holló Lajos orsz. képviselő is, a kik óriási hatással beszéltek. Mint most Zalaegerszegről írják:

Ugron Gábor búbajos szónoklatának varázserőjével egy felvilágosította a lelkeket a megtermékenyítette az érzést és gondolatot, hogy egy óra múlva már, nem cifrán képzett ugyan, de rögtönzött dalban énekeltek egyik-másik társaságban:

„Ugron Gábor mondta nekünk;
Az osztráknak sohse higgyünk;
Mert az osztrák vértünk szíjja,
Attól nő a hája, zsírja . . .
Éljen a magyar szabadság, éljen Ugron Gábor.

Itt volt Eimer, Holló Lajos,
Mindkettő 48-as,
Függetlenség, mit kívánnak
Ennek a szegény hazának.
Éljen a magyar szabadság éljen a haza.

Velők van tüzes Hellebronth,
A ki német vezényszórt ront;
Magyar anyák! gyermekeket
Magyar szóra neveljétek
S trikolor alá küldjétek:
Éljen Ugron, Holló Lajos
S minden igaz 48-as, éljen a magyar!

— Kolozsvár város új városháza.

A m. kir. belügyminiszter megengedte a városnak, hogy a Helfi-ház a városház kibővítésére megvétel. Utasította a város közönségét, hogy kösse meg az örökösökkel a szerződést, de egyuttal a fedezetre nézve is tegyen jelentést.

— **Kolozsvár képviselőválasztóinak névjegyzéke.** A belügyminiszter zavarban van. A képviselőválasztók kiegészítése törvényes alapon nem fogantatott, mert a mult évre nincs kivétel az adó s így nincs alap, a mely szerint a névsort kiegészítsék, már pedig ez a törvény szerint apr. 15-ig kiegészítendő. A belügyminiszter most törvényjavaslatot terjeszt az országgyűlés elé és azt ajánlja, hogy az összeírók küldött-ségei halasszák el az összeírást, míg e törvény szentesítést nyer. Reméli úgy látszik a miniszter, hogy az obstrukciót apr. 15-ig leszerelheti. A közp. vál. mai nap fog határozni e kérdés fölött.

— **Virág-bazár.** Márczius 9-én kezdődik meg a virág-bazár. Rövid négy nap múlva megelevenedik a Vigadó s betölti a tavaszi virágok kábitó illata. A házbersegélyző egyet idei virág-bazárja is a siker jegyében indult meg. Minden napra érdekes műsort állított össze az elnökség, lesz ének, zene, szavaltat, s közben szabadon el lehet trécselni arról, ami így tavasz elején kellemes beszéd tárgya lehet. A bazárkor eddigi jó hírnevén nem ejt csorbát az idei, valamint a közönség érdeklődése sem csökken. Ezuttal is sokan eljönnek egyrészt mulatságból, másrészt a humanizmus oltárán való áldozás nemes tényéért. Az utolsó virág-bazárunk muzsika is lesz, tehát a tánczolóknak kedvére is tesz a gondos, figyelmes rendezőség, a mely a virág-bazár iránt nagyon kéri a közönség meleg érdeklődését. A ki a mult év virág-bazárjainak vonzó kedvességére emlékszik, az ideén is kifogja venni részét abból a hangulatos, kellemes időtöltésből, melyet a pompázó, ragyogó Redout nyújt virágai-val és viruló, bájos leányai-val.

— **Az Oltár-egyesület kiállítás.** A kolozsvári oltár-egyesület 1904. évi márczius hó 14-ikén, 15-ikén és 16-án a szegénytemplomok fölzszerelésére szánt egyházi készleteit a belvárosi róm. kath. leányiskola emeleti termében teszi ki. A kiállítást Majláth G. Károly gróf püspök ömeltősége 14-én délután fél 3 órakor nyitja meg. Tetszés szerinti adományokat köszönettel fogad az Oltár-Egyesület.

Egyben értesíti az Oltár-Egyesület igazgatója a tagokat, hogy a rendes havi isteni tiszteletet holnap tartják meg. Az esti szent beszédet Kacsó László hitoktató tartja.

— **Bibliai-ünnep.** A britt és külföldi bibliai társaságnak immár 100 év óta fenállása és hazánkban is áldásos működése öröme az egész protestáns világ és így a kolozsvári ref. egyházközösség is ünnepet tart a f. év és hó 6-án (vasárnap) d. e. fél 10 órakor mindhárom templomban.

I. A Farkas-utcai templomban tartandó ünnep sorrendje: 1. Gyülekezet éneke. 2. Ima, tartja: Kenessey Béla theol. igazg. 3. A női és férfiak éneke. 4. Alkalmi beszéd, tartja: Kenessey Béla theol. igazg. 5. Gyülekezet éneke.

II. Az nap délután a theol. disztérmeben: 1. Vonós négyes, előadja: 1. Hegedűs ifj. Csoma Imre. 2. Hegedűs: Osváth Gyula. Viola: Kiss Zoltán. Cello: Teszler Gyula. 2. A bibliai társaság ismertetése, dr. Kecskeméthy István theol. tanár által. 3. A női és férfiak éneke.

— **A hunyadmegyei főispán beiktatása.** Déváról táviratozzák: Mar a László főispán beiktatása tegnap ment végbe nagy ünnepséggel. A szomszéd vármegyék küldöttségei és a vidék arisztokráciája és intelligenciája összegyűlekezett a vármegyeház disztérmeben, a hol Pogány Béla főjegyző fölolvasta a kormány leiratát a főispán kinevezéséről. Nopcsa Elek báró vezetésével küldöttség ment a főispánért, a ki megjelenvén, letette esküjét s utána elmondotta szék foglaló beszédét. A többi közt a következőket mondta: A főispáni állást, alkotmányunk e legdrágább alkotását, nem habozom kimondani, hogy első sorban is méltóságnak tekintem, oly méltóságnak azonban, mely az illetőre, ki azt viseli, mely kötelezettségeket is ró és e kötelezettség a munka; munkát és tevékenységet a köz- és társadalmi élet minden terén, ennek minden megnyilatkozásaiban. A beszéd után Pogány Béla főjegyző és Szentiványi Gábor nagybirtokos mondtak üdvözlő beszédet. Délben négy száz terítékű banket volt.

— **Emlékünnep.** A széki ifjusági egyesület az 1854. márczius 10-én Maros-Vásárhelyt kivágtat székely vértanuk halálának félévesfordulója 1905. márczius hó 10-én emlékünnepélyt rendez.

— **Diszünnepele.** Somkerék községe márczius hó 15-én, a magyar szabadság hajnalának évfordulóján Diszünnepelet rendez.

— **Kide község új róm. kath. plebánosa.** Kolozsvármegye egyik legmagyarabb községe Kide, hol a lakosság mind régi nemes családból származik, ezért „nemes községnek” is nevezik. A napokban folyó évi márczius hó 1-én foglalta el e községben Jeszt János róm. kath. plebános állomását, ki több mint három évig a Nagy-Boldog-Asszony-ról nevezett egyházközösségben Csik-Karcsfalván Rancz János róm. kath. esperes-plebános, a híres egyházi szónok oldala mellett, mint segéd-lelkész működött. — Az új róm. kath. plebánosban a község egy puritán jellemű, hivatásának élő lelkipásztort nyert.

— **Rendőrség sajtó könyve.** Tegnap d. u. 5 órakor dr. Hadady Endre főkapitány irodájában anketet tartottak a hírlapírók s a rendőrség tisztviselői. A rendőrség részéről a főkapitányon kívül jelen volt Tussay Gábor alkapitány és dr. Kossa Elemér büntetői rendőr kapitány. A szerkesztőségek köréből két-két tag jelent meg. Az anketen előadták a hírlapírók a sajtó könyv vezetésére, a beírások idejére és módjára vonatkozó kívánságait, tekintettel a nappal és éjjel megjelenő hírlapok érdekeire. A főkapitányság osztályvezetői teljesíthetőknek találták a kívánságokat és így a részletekben meg is állapodtak. Kuszók István egyfelől a rendőrség, más felől a közönség érdekében állónak látta azt, ha a Bessel Ferencz felszólítására, a törvényhatóság által mult évben kiküldött bizottság megállapodásához híven az osztályvezetők beírnak azokat a jögerős ítéleteket is, a melyeket az élelmi szerek hamítása, a tűzrendszet, a kőmennyseprés s más hasonló kihágásokért hozhatnak. Ez ítéletek bejegyzésénél a megbüntetett nevét elhagyandónak vélne, a büntetés felemlítését azonban példaadás okáért egyfelől, más felől azért tartaná szükségesnek, hogy a közönség megnyugvással vehesse tudomásul, hogy a piac, tűz és közrendszet körül a rendőrség tevékenykedik. Az anketen az osztályvezetők elismerték azt, hogy az élelmi szerek körül elkövetett kihágások felett hozott ítéletek hírlapi uton is közzé teendők, ám de a felvetett kívánság szerint a sajtókönyvbe a bevezetés még is sok akadályllyal jár s így az nem teljesíthető.

Az értekezleten bejelentették, hogy a hírlapíróknak kétféle igazolványa lesz Allandó és arczképes s rendes hírlapíróknak, időlegesen az alkalmi tudósítók. A szerkesztőség állítja ki, a szindikatus megerősíti s a főkapitányság láttamozza az igazolványokat.

Végül a hírlapírók s a rendőrség az egyetértést s barátságot hangoztatva, az anketet véget ért.

— **Osztálysorsajáték.** Az osztálysorsajáték tegnap húzásán a következő nagyobb nyere-menyeket sorsolták ki:

30.000 koronát nyert: 101448.
20.000 koronát nyert: 22893.
10.000 koronát nyert: 64088.
5.000 koronát nyert: 87321 98899 106024.
3.000 koronát nyert: 91064 98096 102966.
1.000 koronát nyert: 22944 88376 93143 105765.

— **Rákóczy-album.** Kedves meglepetésben részest legközelebből Tólvölgyi Margit színházunk kitűnő drámai primadonájának. Annak a lelkes honleányi működésnek emlékéül, melyet Tólvölgyi Margit tavaly Rákóczy esztendőjében hazafias ünnepélyeken való közreműködésével kifejtett. Felszeghy Dezső, a gallérielők poéta egy pazar díszes készített gyönyörű albummal fogja megajándékozni. A gyönyörű album, melynek külső díszével arányban áll belső tartalma, a napokban teljesen elkészült s legközelebből fogja átnyújtani a művésznek. Az album aranycírárással Rákóczi színeivel ékített fődélét drágakövekkel körül fogott „liberté”-ből készült csattok fogják egybe. Amia album gazdag belső tartalmát illeti, Kolozsvár előkelő művészeinek festményei és illusztrációk teszik színessé és változatossá. A szembőlsebb képekhez pedig kizárólag az Erdélyi Irodalmi Társaság tagjai közül irtak emléksorokat, vagy magyarázatokat. Az albumhoz tartóul Szeszák Ferencz, a fiatal kolozsvári szobrász konstruált egy művészien kidolgozott szarkofagot. Az albumot, mielőtt azt a művésznek átnyújtánák, a márczius 9-én megnyíló virágbazár rendezősége kiállításra fogadta el, hol tetszés szerinti díj mellett lesz megtekinthető.

— **Könnnyen mivelhető kert felébe kiadó.** Rákóczy-ut 5. sz. 1—2.

— **Egy divatos üzletárjegyzék.** Ép most jelent meg Mühlo Vilmos os. és kir. udvari szállító magkereskedő, temesvári czég legújabb káptalattal bőven ellátott 1904. évi főkatalógusa, mely a hírneves budapesti Légrády Testvérek nyomdájában lett a legelégánsabb kivitelben előállítva s e téren valódi remekét képezi a nyomdaiparnak. Ezen árjegyzék csakis a legfinomabbat és a legjobbat tartalmazza mindazon czikkéből, melyek a manapi kertműiparban szükségesek s nemcsak minden kertbirtokos és gazda által lesz szívesen fogadva, de hasznos is fog lenni. Ajánljuk annak megismerését, melyet a czég ingyen és bérmentve küld meg.

— **Leopold Gyula** az „Általános Tudósító” szerkesztője és hirdetői iroda agilis tulajdonosa ismét megnagyobbította elsőrendű irodáját. Ugyanis Sándor Mihály fel. szerkesztésével „Sportújság” cím alatt sokat ígért szaklapot indított. Leopold Gyula vállalatát 9 éves fennállása alatt igazán magas fokra emelte és nagyszabásúvá tette, mit élénken bizonyít az is, hogy e megbízható irodában 23 ember van alkalmazva és üzleti feléi közé nemcsak Magyarországon, hanem a külföldi legelőkelőbb és legnagyobb hirdetői is tartoznak. 1903 1—1

— **Nem titok,** hogy egyik hölgy a másikkal ajánlja a legmodernebb és leghatásosabb széptudományt a Földes-féle Margit-örömet. El világhírű arczszéptől és finomított teljesen vegyítette, semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz és zsírmert. Kitűnő övszer, nap és éjszaka befolyása ellen. Nagy tégely 2 korona, kiscsi korona. Kapható a készítőnél Földes György székely Aradon és minden gyógyszertárban. Törvényesen védve. 174 5—5

Gyászrovat.

Nagy idők tanuja. Mihály János, Sepsi-Szent-György város volt tanácsosa, 1848/49-es honvéd, élete 74 évében, rövid szenvedés után Sepsiszentgyörgyön meghalt. Az elhunytat gyászolja dr. Mihály ügyvéd és törvényhatóság.

sági bizottsági tag két testvérével s számos rokonság.

*

Szűcs József Vizakna város nyug. polgármestere, koronás arany érdemkereszt tulajdonos, temetése nagy részvételt ment végbe. A város koszorút tett a ravatalra, a temetés pedig megjelent az egész környék intelligenciája s ott volt a város apraja-nagyja.

*

Nagy idők tanuja. A knai Elek kis-estkülli ev. ref. kántor-tanító, 48-as honvéd altiszt, ki egykor a csaták zajában acél-fegyverrel szórta a halált, azután több, mint félszázadon keresztül zajtalanul, hűsögesen hintette a tudás életmagvait mind az utolsó percig, február 24-én, 86 éves korában meghalt. Ismét szaporodott egygyel a megdicsőült honvédek fényes csillagserege, melyre föltekintve, lángragyul minden magyar szív.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgönylevelei.

Az erőszak és a kormánypárt.

Budapest, márcz. 5.

Az országgyűlési szabadelyvüpart tegnap este értekezletet tartott, a melyen Tisza miniszterelnök bejelentette az erőszakot. Hosszabb beszédben próbálta indokolni követendő eljárását, mely a házszabályok legújabb módosítását célozza. Célja az, mondotta, hogy a napirenden levő javaslatok mialább elintéztessenek.

Határozati javaslatot fog benyújtani indítvány alakjában, a házszabályok némely paragrafusának módosítását a végéig. Indítványát még ma bejegyzik.

A párt tagjai eleinte nagyon hűvösen fogadták Tisza kijelentését, de a végén Konkoly Thege Miklós indítványára helyeslőleg vették tudomásul.

A nagylaki választás.

Budapest, márcz. 5.

Nagylakról jelentik: A nemzetiség jelöltnek dr. Szucs Jánosnak érdekében hatalmas agitációt fejtenek ki az egész kerületben. Vlád Aurél dr. képviselő már napok óta időzik a választók között, most pedig ideérkezett Hodza János tót újságíró, aki különösen a szerbek és tótok között fejt ki nagy törekvését. A nemzetiségi választók biztosra veszik jelöltjük győzelmét.

A szatmári képviselőválasztás utójátéka.

Budapest, márcz. 5.

A legutóbbi szatmári képviselőválasztás alkalmával az utca nagy tüntetés rendezett, a mely valósággal zavargássá fajult. A tömeg nem elégedett meg azzal, hogy a merre elvonult, beverte a házak összes ablakait, hanem a kormánypártiak tanyájára, a Panonia szállóba menve, annak berendezését összeverték. A károsult lakosok mint Szatmárról írják — most kérvényt adtak be a városi tanácshoz, hogy a zavargások alkalmával szenvedett kárt a közpénztárból térítsék meg.

A háború.

Páris, márcz. 5.

A havas-ügynökség jelenti Sanghainál: Megszüntették a japán csapatoknak Csemulpoban való partraszállítását. Azt hiszik, hogy a japánok a néhány nap óta felolvadt jégmentes csinanpói kikötőt használják fel főpartraszállási helyül.

Port-Arthur, márcz. 5.

Korea egy ismerője a Novi Erabjan azt írja, hogy a koreaiak, a kik a jelenben egy japánikkal és az oroszokkal szemben egyformán viselkednek, a japánok legcsekélyebb kifejezésére kifejezést fognak adni régi elnyomók iránt táplált gyűlöletüknek és a japánokat orozva támadják meg, nem mint Oroszország bevallott szövetségesei támadják meg Japánt, hanem saját szakálukra.

Eskü.

Bécs, márcz. 5.

Conrespondeur Wilhelm jelenti, hogy ő felsége márczius 7-én esketi fel gróf Khuen-Héderváry Károlyt, mint ő felsége személye körüli minisztert.

Országgyűlés.

Tisza indítványa.

Budapest, márcz. 5.

A képviselőház mai ülése iránt óriási volt az érdeklődés, mert híre ment, hogy Tisza István csakugyan ma bejegyzik indítványát a házszabályok törvényellenes és erőszakos módosítás tárgyában.

Nagy izgatottság és várakozás között nyitja meg Perczel Dezső elnök az ülést.

Rögtön ezután Hertelendy József jegyző olvassa, hogy Tisza István indítványt jegyzett be.

Óriási zaj és mebotránykozás.

Holló Lajos követeli, hogy az indítványt olvassák fel.

Perczel elnök Hollónak megjegyzi, hogy még ma kinyomatják és szét osztatják a képviselők között.

Rakovszky István szintén követeli, hogy olvassák fel azonnal az indítványt Tiszának.

Perczel elnök: Felolvastatom, de nines kéznél. Azért az ülést felfüggeszttem.

Erre Perczel Dezső leszáll az elnöki emelvényről s szobájába távozik megkeresi az indítványt. Majd visszatér s megnyitván az ülést, felolvastatja az indítványt.

Óriási zaj és lármá tört ki egyszerre.

Gyalázat, gazság, kiáltják mind sürűben balfelől.

Az elnök folyton csemet, de nem ér semmit a figyelemzetés, mert folyton csak e két szó hallatszik ki: Gazság, gyalázat!

Rakovszky ezt kiáltja: Zárt ülést kértünk.

A míg azonban az ivet aláírták, az elnök elrendelte a bíráló bizottságok választását.

Azután Okolicsányi László monddta el záróbeszédét.

Tisza István indítványa visszapillantást vet a szőlásszabadsággal való visszaélésre, mely csak házszabályrevízióval küszöbölhető ki.

Indítványozza, hogy az ujonczjavaslatnak, indemnitásnak, továbbá az ország

pénzügyi, közgazdasági viszonyoknak egy évnél hosszabb időre nem terjedhet ideiglenes pénzügyi rendezését célzó törvényjavaslatok és megalkotandó új házszabálynak, mely azonban a klotürt nem hozhatja be, letárgyalásának tartamára, legfeljebb egy évi hatályllyal a mai házszabályok akként módosíthatnak,

hogy a benyújtott törvényjavaslatok tárgyalásánál, a Ház legfeljebb huszszónokmeghallgatása után

egyszerű szavazással dönt.

Ez alkalommal a bizottsági jelentés beadására záros határidőt tűzhet ki. Az egyes javaslatok tárgyalásakor ötven képviselőnek az elnökhöz írásban beadott indítványára vita nélkül egyszerű szavazással megszavazhatja.

Felkiáltások balról: Szégyen gyalázat.

Az indítvány intézkedései között van az is, hogy a zárt ülésre vonatkozó határozmányok hatályon kívül helyeztessenek.

Továbbá az idő kihúzása czéljából való felszólalások megtilthatók.

A rendzavarokat az elnök a Házból kitilthatja.

Altalanos nagy zaj a baloldalon. Az indítvány óriási mebotránykozást és meglepetést keltett szigorúsága miatt, de senki nincs, aki hinné, hogy ilyen formájában megmaradhaszon.

Az indítvány ezen formájának Kosuth és Apponyi is ellene vannak.

Paktum.

Budapest, márcz. 5.

Kormánypárti körökben beszélnek, hogy Tisza és a harcizók között paktum jön létre.

Ma este 9 órakor ugyanis pártközi konferencia lesz.

Hire jár, hogy hétfőn az ujonczjavaslatot megezavazzák.

Eladó, esetleg haszonbérbeadó

téglagyár!

Kolozsvár szab. kir. város közvetlen közepében, országút mellett, a Nádas-patak mentén fekvő, mintegy 15 hold területű

Endstrasser Benedek

féle téglagyártelep, mely téglák és cserépgyártás céljára szükséges kitűnő minőségű föld és porond anyagot tartalmaz, teljes felszereléssel együtt azonnal haszonbérbe vehető, esetleg eladó.

Felvilágosítást ad: Dr. Mihály József ügyvéd, Endstrasser Benedek hagyatékának gondnoka Kolozsvár Egyetem-utca 4 szám. 170

Ajánlunk!

Valódi **Karloczai ráczürmöst**, 1 liter 1 korona 60 fillér, kitűnő **Egri fehér bor** 1 liter — 76 fillér, kitűnő **Egri félszős** 1 liter — 72 fillér, 1 liter **Muskotály** 1 korona. — Ezen árak csak a háztól való elvitelre értendők. Megrendeléseket bármikor a legpontosabban teljesítünk. Telefon 468 sz. Minden időben friss csapolású **Dupla Maláta** és **Dreher** korona sör kapható.

Kiváló tisztelettel:

181 3—* **Pferschy I.** „Dreher sörcsarnok.

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÓVJUK, IGYUNK

K-IMPÉR

RÉPÁTI

BÁTHORI-FORRÁS ÉGVÉNYES GYÓGY-SAVANYÚVIZET

M. ktr. Batthyány-utca 12. sz. 1290. szám.

Hirdetéseket

legolcsóbban vesz fel lapunk kiadói hivatata.

FARAGOTT

Kerítésoszlopok.

Különböző méretekben 60 fillértől felfelé kaphatók **Klemm Pál** nádastéri tűzifa raktárában. Telefon szám 335 és 79.

EGYEDÜLI KÉZIMUNKA, o ELŐNYOMDA,

mely súlyt fektet a művészi kivitelre, valamint rajzok áttüsközését vagy előnyomtatását elvállalja. o o o

Nagy választék **Viktoria-géphez**, **Tűfestés** és más **hímzésekhez** való mintákból. Azonkívül Kézmunka szövetek, Lenvásznak, Hímzőeszközök, Fényfalok és Fügőny-czernák — dus választékban. 127 7—60

ÁKONTZ SÁNDOR

Erdélyrészt legényebb (Alapított 1890.)

Kézmunka, Kötött és Rövidáru Raktárában

Kolozsvár, Mátyás király-tér Városház sor.

Eladó

Honvéd-utca 8 sz.

házastralek

nagy kerttel

az igazságszolgáltatási palota közvetlen szomszédságában. Értekezni lehet u. o. a tulajdonossal. 189 1—3

SAISON CZIKKEK!

Amor arczenőcs, legjobb szer az arczbőr tisztáltsága ellen.....1 tégely kor. 1.—

Amor hajszesz, a hajkihullást biztosan megszünteti.....1 üveg kor. 1.20

Amor hölgyper, semmi ölmöt nem tartalmaz.....1 doboz kor. 2.40

Amor szájjavít, orvosok által ajánlott legjobb szájdésinficiens.....1 üveg kor. 1.—

Szoba illatok, kárpátai fenyő illat.....1 üveg.....kor. —.80

Ibolya, gyöngyvirág, orgona illatok 1 üveg 1.60

Csukamáj olaj Norvégiaiból, kellemes íze miatt gyermekek is szívesen veszik 1 üveg 2.—

Illatszerek angol-francia gyártmányok.

Likörök és Rumok házilag való készítésére utasítással, 20 féle Essentiát ajánlok.

BURGER FRIGYES

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9—10 szám a.

8 69—100

Olcsobb, mint bárhol.

Több mint 50 szoba saját készítményű asztalos és kárpitos

BUTOR

leggyorsabb, legfinomabb, legsolidabb és dívatos kivitelen, több évi jótállás mellett.

Elvállal

saját vagy adott terv és rajz szerint url, polgári és üzleti

berendezéseket.

Ziller Mór, **Grünfeld H. József és Fia.**

kárpitos és díszítő. bútorgyáros.

Szentegyház-u. 6 sz. (Status-palota). Telefon 490.

Kezességet vállal **BALASSA K.**

gyógyszertára, Budapest, Erzsébetfalva,

hogy az általa forgalomba hozott csodahatású valódi angol — BALASSA-féle

UGORKATEJ

az arcznak nem árt.

Csak egyszer próbálkén rendeljék meg t. hölgyeink a Balassa-féle Ugor-katejet és akkor meg fogják látni a győzelmét, hogy ezen szépség szer azonnal elavult színpot, májot, vimmert, mitesert és mindenféle tisztáltságot az arczról és a bőrt simítja, fiatalítja és üdíti, ára 2 korona, hozzá valódi angol UGORKA-SZAPPAN 1 kor. PUDER 120 kor. Kapható minden gyógyszer-tárban, óvakodjunk utazatóktól. Főraktár Kolozsvár:

Burger Frigyes droguertában.

Dr. Hintz György gyógytárban.

150 1—8

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

védnöksége alatt álló

ERDÉLYI KERESKEDELMi TÁRSASÁG

KOLOZSVÁR, Szentegyház-utca 2.

Sürgönyözim: Kereskedelmi Társaság. — Telefonszám 311.

Legolcsóbb és legmegbízhatóbb beszerzési forrás mindenemü mezőgazdasági gépek, talajművelő eszközök és szükségleti cikkek, u. m. műtrágya, vetőmagvak, gépolaj, zsiradék, kocsikenőcs, hajtszíjak, juta és lenzákok, vízmentes ponyvák stb. Ajánlunk t. oz. gazdaközönségünknek az Erdélyi Gazdasági Egylet felügyelete alatt arankamentesített és a Kolozsvári M. K. Allami Vetőmagvizsgáló Alommál által jóváhagyott olomzárólt legjobb

Háromszéki lóhere és magyar lucerna magvakat

valamint mindenemü fűmagvakat és eredeti oberndorfi répanmagvakat, továbbá Erdélyben eredeti rigai mag után előszőr termelt kitűnő lenmagot, hal-taezint, székelyi tengerit, hauna ár-pát, duppani zabot és egy nagyon bőven termő svéd zabkülönlegességet a legjutányosabb árak mellett. — Felkérjük az erdélyrészi állattenyésztő birtokos gazdákat, hogy eladó haszonállataikat (igás ökor, tinó borjú, sertés stb.) minőségét és mennyiségét hozzánk sürgősen bejelenteni sziveskedjenek, mivel a Királyhágón túli uradalmak részéről a vételre rendkívül sok megbízás érkezett. — 172 2—x

Kivánatra minták s árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Tűzifa eladás!

I rendű bükkfa.. 11 frt. — kr. Száraz uszatott 9 „ 50 — Vastag hántott fa 11 „ — Vékony hántott fa 9 „ 50 — Hasított cserfa .. 9 „ 50 —

Házhoz szállítva 1 frttal o o o drágább! o o o

A fentemlített tűzifák **wagonszámra** is **olcsón megrendelhetők** a Grand kávéház, udvar, jobbke 2-ik ajtó. Becses megrendelésekről esedez

Fisch Géza,

fakereskedő. Telefon 315.

140 3—10

Tűzifa eladás!

I rendű bükkfa.. 11 frt. — kr. Száraz uszatott 9 „ 50 — Vastag hántott fa 11 „ — Vékony hántott fa 9 „ 50 — Hasított cserfa .. 9 „ 50 —

Házhoz szállítva 1 frttal o o o drágább! o o o

A fentemlített tűzifák **wagonszámra** is **olcsón megrendelhetők** a Grand kávéház, udvar, jobbke 2-ik ajtó. Becses megrendelésekről esedez

Fisch Géza,

fakereskedő. Telefon 315.

140 3—10

Értizedek óta nagy sikerrel használ-tatik **csusz és kőszvény** ellen a **Kriegner-féle**

REPARATOR

Törvényesen védve. A Szt.-Rókus kórházban 196 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást eredményezett Nagy üveg ára 2 kor. Kis üveg ára 1 kor.

Kapható a gyógyszerárakban Után-zatottól óvakodjunk.

Legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szerek! Hatásuk o-sodás és biztos.

AKÁCIA-CRÉM

E világhírű akácia-arozkenőcs nem ártalmas, sem higanyt, sem ölmöt nem tartalmaz; minden arozot **üdit**, frissít és szépít. Törvényesen védve! Igazi urinóknak egyedül kedvelt pi-perozikkai az

—Crème 3 kor. —Puder 1 kor. —Szappan 1 kor.

Vérszegénység, étvágytalanság, pszkor, idegesség, gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leg-hatásosabb készítmény a Kriegner-féle

Tokaji China vasbor

E nagyon kellemes ízű ital kiváló sajátosságait az orsz. egészségügyi ta-nács is méltatta s ajánlására a belügy-minisztérium engedélylyel látta el. Nagy üveg 6 kor. Kis üveg 320 kor.

Főraktár: 1154 17—20

KORONA-Gyógyszertár

Budapest, VIII. Kálvin-tér.

Kapható gyógyszerárakban, de tessék mindig Kriegner-féle kéri. Postai szétküldés naponta.

Zsitny Antal

MEGÉRKEZTEK!

női és férfi divatáru raktára Kolozsvár, Mátyás király-tér 30 sz.

Ajánlom a t. vevő közönség b. figyelmébe, hogy bevásárlási utamból haza érkeve —

női- és férfi divatüzletemet

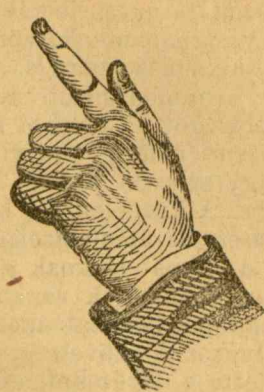
4—5 177

a legolcsórángu bel- és külföldi gyárosoktól a legjobb minőségű és a legújabb divat mintájú árukkal rendeztem be.

A melyet készpénzzel oly jutányos árban vásároltam meg, hogy azt a legolcsóbb árak mellett árusíthatom. — Kérem a t. vevő közönség szíves meggyőződését áruim jószágáról és olcsóságáról. Mely tisztelettel

ZSITNY ANTAL, Mátyás király-tér 30 sz. (Status palota.)

MEGÉRKEZTEK!

186 2—8

Kávéház

eladó

az Alföld egyik legna-gyobb városában, 2 bil-liard, 25 mátyványasztal, csinos kuszka, italindrás és egyéb felszerelésekkel, ki-tűnő jó forgalmu sarok-üzlet, hét nagy ablakkal a város legforgal-mosabb fő sugár-utján, naponta 80—100 K. bevétellel, 5000 korona vételért más vál-lalat miatt azonnal átadható. Cim: Ráczky Vilmos Szeged, Szegfű-utca 4 szám. —

Teljesen új divatszövet üzlet.

Megnyílt!

Szíves tudomására hozzuk a nagy-érdemű közönségnek, hogy

146 6—20

Simon és Lőrincz

czég alatt, Ferencz és Társa mű-terme mellett egy

Divat-szövet üzletet

nyitottunk.

Minden a legdivatosabb és jó minő-ség, melyekkel a legsolidabb árak mellett állunk a n. é. közönség szílgálatára. — Kérve becses párfogásukat, kiváló tisztelettel

Simon és Lőrincz.

Solid elvek!

180 1—16

Babós és Társai

vaskereskedése

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 25 sz.

mindennemű festékárak, **Fedő és csomagoló gékények**, Gazdasági gépek és esz-közök, gépolaj, gépszíj, rézgálicz stb.

Üzletünkben **Fizető pénztárgépet** állítottunk fel, mely minden készpénz fizetésről szelvényt ad és 50 Korona ilyen szelvények visszaadása ellenében **1 koronát** visszatérít meg áruiban.

Tűzmentes pénzszekrények. o

Könyvberendezési cikkek.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Nagy raktár mindennemű hazai gyártmányu vasárakban u. m. **Kudsi ri rudvasak**, építkezési vasgerendák, kész fal-kötővasak, **Beocsinéciment**, **Gypsz**, **Menyezet-nád-fonat**, **Fedő és elszigetelő lemezek**, **Carbolineum**, **Kát-rány**, **Koczká alakú kovács szén**, **Koax**, **Faszén**, **Hollandi keneze** és

Vetési célra termelt és kezelt 98% csiraképeséggel bíró, klimatikus viszonyaink között bőtermőnek bizonyult

Hanna árpa 7—10 165 **Dupdai zab** 50 kilónként

6 kor. 80 fill. kapható: 5 kor. 50 fill.

készpénzfizetés mellett **László László és Gyula** gazdaságából Nagy-Iklódon.

183 2—4

Kiadó apr. l-ére

4 szoba, két előszoba, konyha, eseléd-és fürdőszoba a Honvéd-u. 13 sz. alatt.

Értekezhetni **Deák Ferencz-utca 14 sz. a.**

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Wesse-lényi Miklós-utca 12 szám alatti

üzletemet megnagyobbítva,

99 13—30

Árjegyzék.

TELEFON: 399.

Liszt:

0 sz. liszt1 kgr. 15 kr. 1 kgr. darabos cukorfrt —.39

1 sz. liszt1 kgr. 14 1/2 kr. 1 kgr. kocka cukor—40

3 sz. liszt1 kgr. 14 kr. 1 kgr. legfinomabb Ceylon kávé2.—

5 sz. liszt1 kgr. 13 1/2 kr. 1 kgr. Cuba kávé1.80

6 sz. liszt1 kgr. 13 kr. 1 kgr. gyöngykávé1.80

Zsákvételnél 30 kr. árendemény! 1 kgr. Szantos kávé1.20

5 kiló liszt vételnél élesztő adatik! 5 kgr. vételnél 50 kr.-ral olcsóbb. A cukor 5 kgr. vételnél 1 kr.-ral olcsóbb.

Ismét elárusítottunk és nagyobb vételknél megfelelő árkedvezmény.

Növényzsir eladás! Próbá bevásárlást kérve tisztelettel

Minden ezen szakmába vágó és itt fel nem sorolható cikkek a legolcsóbban itten beszerezhetők.

Stern József

liszt, fűszer, tűzifa kereskedése

Wesselényi M.-u. 12 sz.

Pénz! Pénz! Pénz!

Alólirott vállalat az ország első pénzintézeteivel állván összeköttetésbe

LEGELŐNYÖSEBB feltételek és legolcsóbb kamatláb mellett eszközöl kölcsönöket földbir-tokokra és épületekre, 10—70 évi időtartamra 2°—5³/₄ % -al.

Bővebb felvilágosítással válaszbelvgy ellenében szívesen szolgál

ESZKÖZÖL továbbá személyi hitelt is, kezesekkel 5—10 évi kötelezvényre.

ÁLLAMI, MEGYEI, VÁROSI tisztviselők, valamint katonatisz-tek részére kezesek nélkül is.

„PECUNIA” HITELVÁLLALAT

NAGY-SZEBEN.